

به شى چوارهم

نهو نه حكامانهى تايهت مهندن به نويزه وه

- ✍ باسى يه كه م: حوكمى نويز كردن له كاتى بى نويزى دا.
- ✍ باسى دووهم: نه گيرانه وهى نهو نويزانهى كه نه كراون له كاتى بى نويزى دا.
- ✍ باسى سييه م: نه جامدانى نويزه كانى كاتى كه پاك ده بيته وه:
- ✍ خائى يه كه م: نويزى نهو كاتهى تييدا پاك ده بيته وه.
- ✍ خائى دووهم: نويزى نهو كاتهى تييدا ده كه ويته بى نويزيه وه.

كوبلا و كر كووه كانى

www.ba8.org

✉ islam_kurd_ba8@yahoo.com

!07701517378

عيراقه - كوردستان - كه لار

هه ميشه له گه لمان بن بو بهر هه مهن نوته

باسي يهڪه م:

حوڪمي نوڙڪردن لهڪاتي بي نوڙي دا

زانايان و شهرعناسان يهڪدهنگن لهسهر تهوهي دروست نيهو و حرامه لهسهر نافرته لهڪاتي بي نوڙي دا نوڙ بڪات، وه تهگهر نوڙيش بڪات، تهوه سهرهراي تهوهي نوڙهڪهي جي بي هيچ ناگري، بهلڪو تاوان باريش دهبي لهسهرى.^(۱)

بهلگهش بو نهوه:

يهڪه م:

بيغهمبر ﷺ به « فَاطِمَةُ بِنْتُ أَبِي حُبَيْشٍ » فهرموو:

۱- « دَعِيَ الصَّلَاةَ قَدَرَ الْأَيَّامِ الَّتِي كُنْتُ تَحِيضِينَ فِيهَا ثُمَّ اغْتَسَلِي وَصَلِّي ».

واته: « ماوهي تهو روڙانهي دهڪهويته بي نوڙيهوه، واز لهنوڙ ڪردن بهينهو نوڙ مهڪه، دواي تهوه خوت بشوو نوڙ بڪه»^(۲).

۲- « دَعِيَ الصَّلَاةَ أَيَّامَ حَيْضِكَ ».

واته: « وازله نوڙ ڪردن بهينه له روڙاني بي نوڙيتدا»^(۳)

۳- « فَإِذَا أَقْبَلَتْ الْحَيْضَةَ : فَاتْرُكِي الصَّلَاةَ فِيهَا , فَإِذَا ذَهَبَ قَدْرُهَا فَاغْسِلِي عَنكَ الدَّمَ وَصَلِّي ».

واته: « ههرڪات كهويته بي نوڙيهوه، تهوا واز له نوڙ بهينه، وههرڪات ماوهي بي نوڙيهڪهت نهماو پاك بويتهوه، تهوا شوينهواري خوينهڪه بشوو دهست بڪه به نوڙ»^(۴)

دوهوه م:

لهبهر تهوهي پاڪي ته مهرجه بو قهبول بووني نوڙو، بهبي پاڪي ته خودا نوڙ له هيچ كهس وهرناگريت.

« لَا تُقْبَلُ صَلَاةٌ بِغَيْرِ طَهُورٍ ». واته: « به بي پاڪي ته نوڙ وهرناگري و قهبول ناگري»^(۵)

(۱) الإجماع لابن المنذر ۳۷، والمخلى ۲/۲۳۸.

(۲) صحيح البخاري - كتاب الحيض - باب إذا حاضت في شهر ثلاث حيض - حديث : ۳۲۳. سنن الدارقطني - كتاب الحيض - حديث : ۶۸۴.

(۳) صحيح: مسند أحمد بن حنبل - مسند الأنصار - الملحق المستدرک من مسند الأنصار - حديث السيدة عائشة رضي الله عنها - حديث : ۲۳۵۸۹.

المعجم الكبير للطبراني - باب الفاء - فاطمة بنت أبي حبيش بن المطلب بن أسد بن عبد العزى - حديث : ۲۰۷۲۳. قال الشيخ الألباني: حديث

صحيح، أنظر صحيح أبي داود (۲/۱۰۰/۳۱۵).

(۴) صحيح البخاري - كتاب الحيض - باب الاستحاضة - حديث : ۳۰۲. مستخرج أبي عوانة - كتاب الحيض والاستحاضة - باب في المستحاضة

- حديث : ۷۱۳. سنن الدارمي - كتاب الطهارة - باب في غسل المستحاضة - حديث : ۸۱۲. السنن المأثورة للشافعي - باب ما جاء في الصلاة

على الراحلة حديث : ۱۳۱. سنن الدارقطني - كتاب الحيض - حديث : ۶۷۷. معرفة السنن والآثار للبيهقي - كتاب الحيض - المستحاضة المميزة

- حديث : ۵۶۳. مسند الشافعي - ومن كتاب ذكر الله تعالى على غير وضوء - حديث : ۱۳۷۲.

(۵) صحيح مسلم - كتاب الطهارة - باب وجوب الطهارة للصلاة - حديث : ۳۵۵. سنن الترمذي الجامع الصحيح - أبواب

باسى دووهم

نهگيرانهوهى نهو نويزانهى كه نهكراون

لهكاتى بى نويزى دا

نهو نويزانهى لهكاتى بى نويزدا نهكراون گيرانهوهيان نييه، چونكه خوداى زاناو كارلهجى نويزى لهسهه تافرهت لابر دووه لهكاتى بى نويزى دا، بويه گيرانهوهى نهو نويزانهشى نهخستوته نهستوى، نهمهش كه وترا زانايان و شهرعناسان بهكدهنگن لهسهه^(٦).

بهلگهش بو نهوه:

تافرهتيك پرسيارى كرد له «عائشة» ووتى: نهو نويزانهى وا لهكاتى بى نويزى دا نهكراون دهبى بيان گيرينهوه؟ فهرموى:

«قَدْ كَانَتْ إِحْدَانَا تَحِيضُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثُمَّ لَا تُؤْمَرُ بِقَضَاءِ».

واته: «يَمَه لهسههدهمى بيغهمبهردا»^(٧) «عائشة» دهكوتينه بى نويزيهوهو پيمان نهدهگوترا نويزهكانمان بگيرينهوهو فهرمانى پيمان نهدهكرد»^(٧)

الطهارة عن رسول الله صلى الله عليه وسلم- باب ما جاء لا تقبل صلاة بغير طهور - حديث : ١. مستخرج أبي عوانة - مبتدأ كتاب الطهارة- الدليل على إيجاب الوضوء لكل صلاة وأنها لا تقبل إلا من - حديث : ٤٨٧. السنن الصغرى - كتاب الزكاة- باب الصدقة من غلول - حديث : ٢٤٨٩. مصنف عبد الرزاق الصنعاني - كتاب الجهاد- باب الغلول - حديث : ٩٢١١. مصنف ابن أبي شيبة - كتاب الطهارات- من قال لا تقبل صلاة إلا بطهور - حديث : ٢٩. السنن الكبرى للنسائي - كتاب الطهارة- فضل الوضوء - حديث : ٧٧. السنن الكبرى للبيهقي - كتاب الصلاة-جماع أبواب الكلام في الصلاة - باب من أحدث في صلاته قبل الإحلال منها بالتسليم-حديث : ٣١٤٤. مسند أحمد بن حنبل - ومن مسند بني هاشم- مسند عبد الله بن عمر رضي الله عنهما - حديث : ٤٩٥٢.

(٦) الإجماع لابن المنذر(٣٧/٢) والمحل(٢٣٨/٢)، بداية المجتهد(٤٠/١)، نيل الأوطار(٢٨٠/١)، كشف القناع(١٩٧/١).

(٧) صحيح مسلم - كتاب الحيض- باب وجوب قضاء الصوم على الحائض دون الصلاة - حديث : ٥٣٢. سنن الدارمي - كتاب الطهارة-باب في الحائض تقضي الصوم ولا تقضي الصلاة - حديث : ١٠١٣. السنن الكبرى للنسائي - كتاب الصيام- الحث على السحور - وضع الصيام عن الحائض- حديث : ٢٥٨٦. معرفة السنن والآثار للبيهقي - كتاب الحيض- لا تقضي حائض الصلاة - حديث: ٥٦١.

باسی سییه م

نه نامدانی نویژه کانی کاتی که پاک ده بیته وه

خالی یه که م: نویژی نهو کاتهی تییدا پاک ده بیته وه.

خالی دووهم: نویژی نهو کاتهی تییدا ده که ویتته بی نویژیته وه.

خالی یه که م: نویژی نهو کاتهی تییدا پاک ده بیته وه:

نافرته نویژی نهو کاتهی له سهر فهرز ده بی که تییدا پاک ده بیته وه، بویه پیویسته هر که پاک بو یه وه ده ست به جی خوئی بشوات و نویژه که ی بکات، ته گهر تاوی ده ست که وت و توانای خو شور دنی هه بوو، ته گهر نا ده بی ته یه موم بکات و، نویژه که ی له ده ست خوئی نه دات.

به لگهش بو نه وه:

پیغه مبهر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ « به « فَاطِمَةُ بِنْتُ أَبِي حُبَيْشٍ » فهرموو:

« فَإِذَا أَقْبَلْتُ الْحَيْضَةَ : فَأَتْرُكِي الصَّلَاةَ فِيهَا , فَإِذَا ذَهَبَ قَدْرُهَا فَأَغْسِلِي عَنْكَ الدَّمَ وَصَلِّي ».

واته: « هرکات که وتیتته بی نویژیته وه، نهوا واز له نویژ بهینه، وه هرکات ماوهی بی نویژیته که ت نه ماو پاک بویتته وه، نهوا شوینه واری خوینه که بشوو ده ست بکه به نویژ»^(۸).

نه وهی له م « حدیث » وه وهرده گریت نه وه یه:

پیغه مبهر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ « نه وهنده موله تی داوه نویژ نه کات هه تا له بی نویژی دا بی و له خوین دا بی، ته گهر ماوهی بی نویژیته که ی نه ما، موله تی نویژ نه کردنیشی نامینی » « فَإِذَا ذَهَبَ قَدْرُهَا فَأَغْسِلِي عَنْكَ الدَّمَ وَصَلِّي ». ته مهش که و ترا زانایان و شهرعناسان یه که ده ننگن له سهری.^(۹)

رونکردنه وه یه ک:

نهو نویژیته که نافرته ده یکات بو نه وهی جیی خوئی بگری سهره رای مهرجه کانی تر پیویستی به دوو مهرج تر هه یه :

یه که میان: ده بی له بی نویژیته که ی پاک بو بیته وه و، له خوین بری.

دووه میان: ده بی خوئی بشوات و غوسل بکات.

(۸) صحیح البخاری - کتاب الحيض - باب الاستحاضة - حدیث : ۳۰۲ . سبق تخريجه .

(۹) الإجماع لابن المنذر (۳۷/۲) والمحلی (۲۳۸/۲)، بداية المجتهد (۴۰/۱)، نیل الأوطار (۲۸۰/۱)، كشف القناع (۱۹۷/۱) .

جا ئه و مهجال و روخسهتهی که به ئافرهت دراوه و نویتزی لهسهر هه لگراوه و به نه کردنی نویتزه کانی تاوانبار نابی، په یوه ندی به بوونی خوینه که وه هه یه، واته خوینه که یه ده بیته هوکاری لاجوونی نویتز لهسهر ئافرهت.

که و ابو هه رکات که وته بی نویتزه وه دهسته جی ده بی واز له نویتز بهینی، ئه گهر له ناو نویتزیش دا بی، وه هه تا خوینه که به ده وام بی نویتزیشی لهسهر نامینی، وه که خوینه که نه ماو پاک بووه دهسته جی نویتزی لهسهر فهرز ده بی.

وه کو وتمان خوینه که یه ده بیته هوکاری لاجوونی نویتز لهسهر ئافرهت، بو یه که خوینه که نه ماو پاک بووه دهسته جی نویتزی لهسهر فهرز ده بی، نهک و ابزانی هه تا خوئی نه شوات و غوسل نه کات نویتزیشی لهسهر نییه.

که و ابو: خوئه شو ردنی نایته بیانوو بو ئه وهی بوتری نویتزی لهسهر نییه، چونکه خوئه شو ردنی وه کو ئه وه وایه دهست نویتزی نه بی، هه رکاتیکیش کاتی نویتز هات بی دهست نویتزی ناکریتته بیانوو پاساو بو ئه وهی نویتز نه کات، به لکو پیویسته دهست نویتز بگری و نویتزه که ی ئه دا بکات، ئه مه شتیکی روونه، خوشو ردنه که شی هه روا یه و ناکریتته بیانوو بو ئه وهی نویتز نه کات.

که و ابو هه لیه ئه گهر و تیبگات هه تا خوئی نه شوات هه ل به بی نویتز دایه، به داخه وه که زوریک له ئافرهتان که مه تر خه من و گو ی به وه ناده و، و تیبگه یشتوون هه تا خوئی نه شوات نویتزی لهسهر فهرز نییه.

خالی دووه م: نویتزی ئه و کاته ی تیدا ده که ویته بی نویتزه وه:

ئه گهر ئافره تیک که وته بی نویتزه وه له کاتیکدا کاتی نویتز بو، به لام له و ساته وه خته ی که پاک بووه نویتزه که ی نه کرد بی، بو نمونه له دوا ی بانگی نیوه رو ده که ویته بی نویتزه وه، له و ماوه یه ی که پاک بو نویتزه که ی نه کرد ووه و دوا ی ئه وه توشی بی نویتزی ده بی، ئه و سه بارهت به حوکمی ئه و نویتزه ی که له دهستی چوه زانایان و شه رعناسان بو چونیان جیا یه، که ئایا له دوا ی پاک بوونه وه پیویست ده کات بیگیریتته وه یا خود نا؟

به لام ئه وه ی زیاتر په سه نتر بی و به لگه و ده لیلی به هیتز بی، ئه وه یه که ده لین گیرانه وه ی له سه ر نییه . چونکه:

۱- هه ر واجبی که له توانا و ده سه لاتی ئینسان چوه ده ره وه، ئه و له نه کردنی تاوانبار نابی:

له بهر ئه وه ی ئه م حاله ته کتوپره ش توشی ئه م ئافره ته بووه به ده ره له توانا و ویستی خوئی و له سنوری ده سه لاتی خوئی دا نییه، بو یه تاوانباریش نابی به هوئی له ده ستچونی ئه و نویتزه وه^(۱۰).

(۱۰) الخلی ۲/۲۳۹، مجموعه فتاوی ۲۳/۳۳۵.

۲- هر نوڙيڪ بهي بيانويهه ڪي شهرعي لهدهست بدري و لهڪاتي خويدا نه ڪري، تهوا جيي هيچ ناگري:
لهبهر تهوهي خوداو پينغه مبهه ره ڪهي «ﷺ» ڪاتيڪي ديارى ڪراوو سنورداريان داناوه بو هر نوڙيڪ،
سهرهتاي ڪاتي نوڙو ڪوتايي ڪاتي نوڙهه ڪهيان دهستنيشان ڪردوه، بويه هر نوڙيڪ ڪاتيڪي ديارى ڪراوي
خوي هيهه ڪه نوڙي تي دا ده ڪري، جا ههروهه ڪچون ته گهر ڪه سيڪ نوڙيڪ بڪات پيش تهوهي ڪاتي
نوڙهه ڪهي بي، نوڙهه ڪهي جيي هيچ ناگري، بههه مان شيوه ته گهر ڪه سيڪيش نوڙيڪ بڪات دواي تهوهي
ڪاتي نوڙهه ڪهي تهواو بووي، تهوا نوڙهه ڪهي تهويش جيي هيچ ناگري، چونكه ههريه ڪهيان نوڙهه ڪهي
لهدهروهه تهوهي سنورهه دا ڪردوه ڪه شهرع ديارى ڪردوهه. ڪهوا بو هر نوڙيڪ لهوه سنورهه ڪاتيهه خوي دا
نه ڪري، بهي بيانويهه ڪي شهرعي دوا بخري، تهوا پيي ناوتري نوڙهه ڪهي لهڪاتي خوي دا ڪردوهه، ڪه تهوهشي
پي نهوتري ڪهوا بو: نوڙهه ڪه جيي هيچ ناگري^(۱۱).

جا تهو نافرهتهش ڪه بههوي حالهتيڪي ڪتوپري وه ڪو بي نوڙي نوڙهه ڪهي لهدهست دهچي، تهوا لهههر
ڪاتيڪي تر دا بيڪات، جيي هيچي بو ناگري چونكه لهو ڪاته ديارى ڪراوو سنورداره ڪهي خوي دا نه يڪردوهه.

۳- قهزا ڪردنهوهه گيړانهوهه تيماري نوڙي فهوتاري پي ناگري:

وه ته گهر ناويشي لي بنين قهزا ڪردنهوهه و گيړانهوهه، تهوهش چاره سهرو درمان نييه بو ڪيشه ڪه، چونكه
پيوسته به بهلگهي قورئان و سوننهت بسهلي ڪه نوڙي فهوتاو به قهزا ڪردنهوهه و گيړانهوهه تيمارده ڪري و
چاره سهرده بي، جا لهبهر تهوهي نه قورئان و نه سوننهت باسي قهزا ڪردنهوهه و گيړانهوهه نوڙيان نه ڪردوهه،
ڪهوا بو: قهزا ڪردنهوهه بهه هيچ شيوازيڪ تيماري نوڙي فهوتايان پينا ڪري.^(۱۲)

۴- قياس و پيوانه ڪردنيڪي نادرست:

يان پيندهچي بووتري تهه حالهته ڪتوپري توشي تهه نافرهته بووه، بيانويهه ڪي شهرعي هيهه ڪه نوڙهه ڪهي
له دهست چوهه، وه ڪو چون ڪه سيڪي خهوتوو، خهوه ڪهي بو دهبيتته بيانووعوزرو، موئهتي پيدراوه دواي
تهوهي ڪه بهخهر هات نوڙهه ڪهي بڪاتهوهه، نافرهتيش بي نوڙيهه ڪهي بو دهبي به بيانوو، دواي تهوهي ڪه پاڪهوه
بوو بيگريتهوهه!!!!

لهوه لامدا: ده لين:

أ- تهوهي ڪه خهوتوووه بهخه بهردي و نوڙهه ڪهي دهڪات، ڪردني نوڙهه ڪهي پيي ناوتري گيړانهوهه و
قهزا ڪردنهوهه، چونكه ڪاتي نوڙو بو ڪه سيڪي خهوتوو بهسهر نوڙهه ڪه به خهبر دي، ڪهوا بو

(۱۱) الخلى ۲۳۹/۲

(۱۲) الخلى ۲۳۹/۲

نهوكاتهى نهو نویره كهى دهكات كاتى نویره كهيه بو نهو، چونكه بيانويه كى ههيهو شهرع بوى كردوه به بيانوو.

«مَنْ نَسِيَ صَلَاةً أَوْ نَامَ عَنْهَا فَكَفَّارُهَا أَنْ يُصَلِّيَهَا إِذَا ذَكَرَهَا».

واته «ههركهس نویره كى بير چوو يان خهوتبوو بهسهرى دا، نهوا كهفارهته كهى نهويه ههركات وه بير هاتهوه بيكات» (۱۳). (۱۴)

ب- نهو فهرموودهيه تايبهته بهو دوو بيانوو شهرعيهوهو، نهه حالتههى نافرتهه تيدا جى نايتههوه، چونكه نهو نافرتهه نهخهوتوه، نهله بيريشى چوهه. خو نهگهه پيشتر خهوتبوو وهختيكيش بهخهه هات كاتى نویره وه له ناو خهوه كهدا كهوتوته بى نویره وه يان له وهختهه بهخههه دى دهكهوتته بى نویره وه، نهههش ههه ناكريته قياسو پيوهر، چونكه وهكو وتمان كاتى نویره بو كهسيكى خهوتوو بهسهر نویره دا نهو كاتهيه كه به خهههه دى، نههههه له كاتيكا بهخههه هاتوه له بى نویره دايه، كهوابوو نهخهوه كهى و نه بى نویره كهى نابى قياس بكرتهه سهه نهو فهرموودهيهه باسى خهوتن دهكات.

=====

مائپهري به هشت

www.ba8.org

له دوعاي خير بى به شمان مهكهن

- (۱۳) صحيح مسلم - كتاب المساجد ومواضع الصلاة باب قضاء الصلاة الفاتنة - حديث : ۱۱۳۸ . صحيح ابن خزيمة -
جماع أبواب المواضع التي تجوز الصلاة عليها جماع أبواب صلاة الفريضة عند العلة تحدث - باب ذكر الدليل على أن أمر النبي
صلى الله عليه وسلم حديث : ۹۳۵ . صحيح ابن حبان - كتاب الصلاة فصل في الأوقات المنهي عنها - ذكر البيان بأن الزجر
عن الصلاة في هذه الأوقات التي ذكرناها حديث : ۱۰۷۵ . سنن الدارمي - كتاب الصلاة باب من نام عن صلاة أو نسيها -
حديث : ۱۲۵۵ . مصنف ابن أبي شيبة - كتاب الصلاة الرجل ينسى الصلاة أو ينام عنها - حديث : ۴۶۷۱ . السنن الكبرى
للنسائي - سورة الرعد سورة الإخلاص - حديث : ۱۱۲۶۸ . السنن الكبرى للبيهقي - كتاب الصلاة جماع أبواب صفة
الصلاة - باب لا تفريط على من نام عن صلاة حديث : ۲۹۶۰ .
(۱۴) مجموعة فتاوى ۳۳۵/۲۳ .